

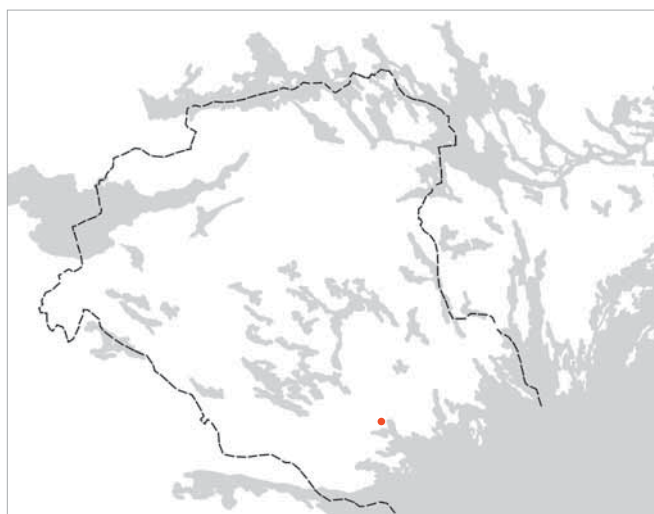
SÖRMLAND^s MUSEUM^s arkeologi

Särskild utredning

Bönsta

Bönsta 6:1, Helgona socken, Nyköpings kommun,
Södermanlands län.

Ingeborg Svensson

Särskild utredning

Bönsta

Bönsta 6:1, Helgona socken, Nyköpings kommun,
Södermanlands län.

Ingeborg Svensson

ARKEOLOGISKA MEDDELANDEN 2007

© 2007 Sörmlands museum

Beställningar kan göras hos:
Landstinget Sörmland
Kultur & utbildning Sörmland
SÖRMLANDS MUSEUM
Box 314, S-611 26 Nyköping
arkiv.bibliotek@dll.se

Grafisk form och layout: Lars Norberg.
Omslag och inlaga är reproducerad vid Sörmlands museum.
Kart- och ritmaterial: Ingeborg Svensson
Omslagsbild: Södermanlands län. Utredningsområdets geografiska läge
markerat med röd punkt.

Där inget annat anges har den digitala Fastighetskartan, respektive Gröna
kartan (GSD) för Södermanlands län använts som underlag.

Allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01672.

Nyköping 2007

ISSN 1402-9650

Innehåll

Utgångspunkt 5

Syfte och metod 5

Syfte
Metod

Landskap 5

Natur
Kultur

Beskrivning av den särskilda utredningen 6

Objektsbeskrivningar
Registrerade lämningar

Sammanfattning 13

Referenser 13

Arkiv

Administrativa uppgifter 13

Bilagor 14

1. Rutbeskrivningar

Figur 1. Översiktskarta över Södermanlands län med kommuner, större orter, vägar och angränsande län. Utredningsområdets geografiska belägenhet är markerat med röd kontur. Skala 1:800 000.

Utgångspunkt

Sektor arkeologi vid Sörmlands museum har den 12 och 15 september år 2006 utfört en särskild utredning. Utredningen utfördes med anledning av att Bönsta Gård AB, genom Fredrik Wachtmeister, utreder förutsättningarna för att bygga bostäder inom två områden (A & B) för ny detaljplan. Områdena ligger på ömse sidor om väg 53, inom fastigheten Bönsta 6:1, Helgona socken i Nyköpings kommun, Södermanlands län (se figur 2 & 3). I nedanstående rapport kommer planområde A & B behandlas och redovisas som ett gemensamt utredningsområde.

De aktuella utredningsområdet är beläget i nordvästra kanten av Nyköpings stad, väster om bostadsområdena Krikonbacken och Hagalund. Utredningsområdet ligger mellan 35 och 50 meter över havet och den sammanlagda ytan uppgår till cirka 95 000 m².

Ansvarig för kostnaden var Fredrik Wachtmeister, Bönsta Gård. Beslut i ärendet är fattat av länsstyrelsen i Södermanlands län enligt 2 kap 11§ Lagen (1988:950) om kulturminnen mm (1st dnr: 431-2733-2006).

Ansvarig för den särskilda utredningen var Ingeborg Svensson som också har sammanställt föreliggande rapport. I fältarbetet deltog även Patrik Gustafsson. Båda två är verksamma som arkeologer vid Sörmlands museum.

Syfte och metod

Syfte

Syftet med den särskilda utredningen var att, i enlighet med 2 kap 11§ i Lagen (1988:950) om kulturminnen mm., fastställa om det förekommer fornlämning inom det av länsstyrelsen angivna utredningsområdet. Den särskilda utredningen skall även ge en fördjupad bild av fornlämningsbeståndet samt utgöra ett beslutsunderlag för länsstyrelsens vidare handläggning av ärendet.

Metod

Den särskilda utredningen var uppdelad i två steg. I utredningens *etapp 1* utfördes en genomgång av befintligt arkiv- och äldre kartmaterial. I det här sammanhanget har Informationssystemet om fornminnen (FMIS) tillsammans med den digitala Fastighetskartan (GSD) använts som utgångspunkt. Ytterligare kartmaterial har utgjorts av den topografiska kartan samt digitaliserade äldre lantmäteriakter (Lantmäteriets digitala arkiv, LMS & RAK). Genomgången av arkiv- och kartmaterialet gjordes för att få en uppfattning om förutsättningarna för förhistorisk och historisk bebyggelse samt för att påvisa indikationer på fornlämningar inom området. Därefter utfördes en inventering av det

aktuella utredningsområdet samt en besiktning av tidigare registrerade fornlämningar och kulturhistoriska lämningar i anslutning till utredningsområdena. Under inventeringen konstaterades lämpliga lägen för eventuella förhistoriska boplats- och/eller aktivitetsytor inför särskild utredning *etapp 2*. I samband med inventeringen utfördes också viss avtorvning av stensamlingar. Syftet var att identifiera eventuella stensättningar (gravar) inom området.

Etapp 2. Inom de potentiella boplats- och aktivitetsytorna grävdes sammanlagt ett trettiotal provgropar för hand. De utgjordes dels av 1 x 1 meter stora rutor, dels av spadstick och kvartsmeterstora rutor (0,5 x 0,5 m). Inga sökschakt grävdes med hjälp av grävmaskin. Anledningen till förfarandet var dels att framkomligheten för en grävmaskin var begränsad, dels att handgrävning av rutor bedömdes som lämpligt vid avsökning efter spår av stenåldersaktiviteter såsom stenartefakter och slaget stenmaterial. Fyllningen sållades i handsåll. Syftet med provgroparna var att spåra ovan mark ej synliga fornlämningar i form av fynd och/eller anläggningar.

Samtliga under inventeringen påträffade objekt och boplatslägen mättes in med hjälp av GPS. Ett representativt urval av objekt, ytor och områden fotograferades med hjälp av digitalkamera.

Landskap

Natur

Utredningsområdet är beläget på en skogsbevuxen bergshöjd med stora områden av berg i dagen som i öst och sydöst gränsar mot tätbebyggelse i form av villaområden (Hagalund & Krikonbacken). På bergspartierna utgörs växtligheten av barrträd och ljung. De lägre liggande partierna karakteriseras av skogsmark med blandskog samt en vegetation av högt gräs, ormbunkar och blåbärsris. I anslutning till bergspartierna utgörs jordmånen av sandig och moig morän medan den i de lägre partierna, mot söder, utgörs av lera (SGU). I det historiska kartmaterialet framgår det att området utgjordes av skogsmark under 1700- och 1800-talet. Skogsmarken nyttjades dock som betesmark och det aktuella utredningsområdet ligger inom de områden som under 1760-talet benämndes *Trumpetarhagen*, söder om väg 53, respektive *Stora Hagen*, norr om väg 53, (LMS akt C29-6:2 år 1764).

Från bergspartiet inom den sydvästra delen av utredningsområdet har man en fin utsikt över Nyköpingsåns dalgång som går i nord-sydlig riktning väster om utredningsområdet (figur 5). Sörmlandsleden korsar planområdet i nordöst-sydvästlig riktning och inom området finns ytterligare ett antal promenadstigar. Miljön används idag som ströv- och friluftsområde för boende i närområdet.

Kultur

Utredningsområdet ligger delvis inom riksintresse för kulturmiljövården (D52). Riksintresset omfattar Nyköpingsåns dalgång och sträcker sig i nord-sydlig riktning väster om väg 53 och ned mot Oppeby-Släbro området. Nyköpingsån har varit en av de stora vattenlederna genom landskapet under förhistorisk tid, varför det i anslutning till vattendraget finns en rik fornlämningsmiljö från yngre stenålder fram till yngre järnålder. Det historiska landskapet utmärks av en herrgårdsmiljö där herrgårdarna Näs, Tista, Täckhammar, Kristinelund och det till planområdet närbelägna Bönsta kan nämnas (Riksintressanta kulturmiljöer i Sverige 1990, s. 32).

Strax nordväst om planområdet finns lämningar från yngre järnålder i form av två större gravfält (Helgona 45:1-2), med cirka 70 respektive 20 stycken gravanläggningar (FMIS). Gravfälten ligger på ett höjdparti sydväst om Bönsta. Gravarna utgörs främst av högar och runda stensättningar, men gravformer som domarringar och resta stenar finns också representerade på det mindre av de två gravfälten. De skilda yttre gravformerna antyder att det rör sig om ett gravfält från äldre järnålder och ett från den yngre delen av tidsperioden. Gravfälten ska troligen ses i samband med Bönsta, som utifrån namnet (*-sta*), är en bebyggelseenhet som har sitt ursprung i järnåldern (tex. Pamp, 1980, s. 41).

Söder om utredningsområdet på södra sidan av väg 53, ned mot Nyköpingsån finns ytterligare en fornlämningsmiljö som bör nämnas i sammanhanget. Den består bland annat av Broby gamla tomt (Helgona 54:1) med två intilliggande mindre gravfält om 15 respektive 8 stycken gravar (Helgona 48:1 & 49:1). Majoriteten av gravarna utgörs av runda stensättningar, ibland med mittblock och kantkedja, men också höglignande stensättningar och högar finns representerade som yttre gravformer (FMIS). Tidsmässigt kan gravfälten, utifrån yttre gravformer, knytas både till bronsålder- och äldsta delen av järnålder samt till yngre järnålder. Något som ytterligare förstärker kontinuiteten ned i bronsålder är att det sydväst om Broby gamla tomt finns ett antal skålgropsförekomster registrerade, Helgona 126:1, 127:1-4, 128:1 & 131:1 (FMIS). Namnet Broby (*-by*) talar dock för att själva bebyggelseenheten har sitt ursprung i järnålder (tex. Pamp, 1980, s. 42ff).

I direkt anslutning till Nyköpingsån i anslutning till Oppeby och Släbro finns ytterligare gravfält (Helgona 5:1 & 55:1), vilka är belägna på ömse sidor om vattendraget. Gravfälten benämns även Släbrogravfältet (söder) och Brobygravfältet (norr). Söderifrån och ner till ån leder flera hålvägar. Vid lågvatten syns resterna efter en brobank (Helgona 391:1). På andra sidan fortsätter vägen genom Brobygravfältet och norrut. I anslutning till gravfältet och brobanken på södra sidan om ån finns också två runstenar (Sö 45 & Sö 367), där byn Släbro omnämns på den ena av de två stenarna. Antalet gravar uppgår sammanlagt till cirka 150 stycken och utgörs av

högar, runda stensättningar och två domarringar. I Släbroparken i anslutning till Oppebyskolan finns också den kända Släbroristningen (Nyköping 340:1-2). Ristningen domineras av en speciell typ av ramfigurer som är unika i den nu dokumenterade hållristningsvärlden. Därutöver utgörs ristningen av hjulkors och skålgropar (FMIS).

Beskrivning av den särskilda utredningen

Objektsbeskrivningar

Objekt 1. Brott/Täkt. Objektet utgörs av ett stenbrott och ligger i den nordöstra delen av planområde B (se figur 4 & 6). Terrängen utgörs av kuperad moränmark med berg i dagen och skog. Stenbrottet sträcker sig utanför planområdet åt norr och åt sydöst och är cirka 60 x 100 meter stort. Området utgörs av ett bergsparti där man brutit loss stenblock ur det befintliga berget. Flera spår efter borning kunde iakttas i berget och på stenblock, vilket talar för att stenbrytningen skett under modern tid. Rikligt med lösbrutna stenblock ligger på den nordöstra sidan av bergspartiet. Stenmaterialet är av sprängstenskaraktär. Övrig kulturhistorisk lämning. Ingen åtgärd.

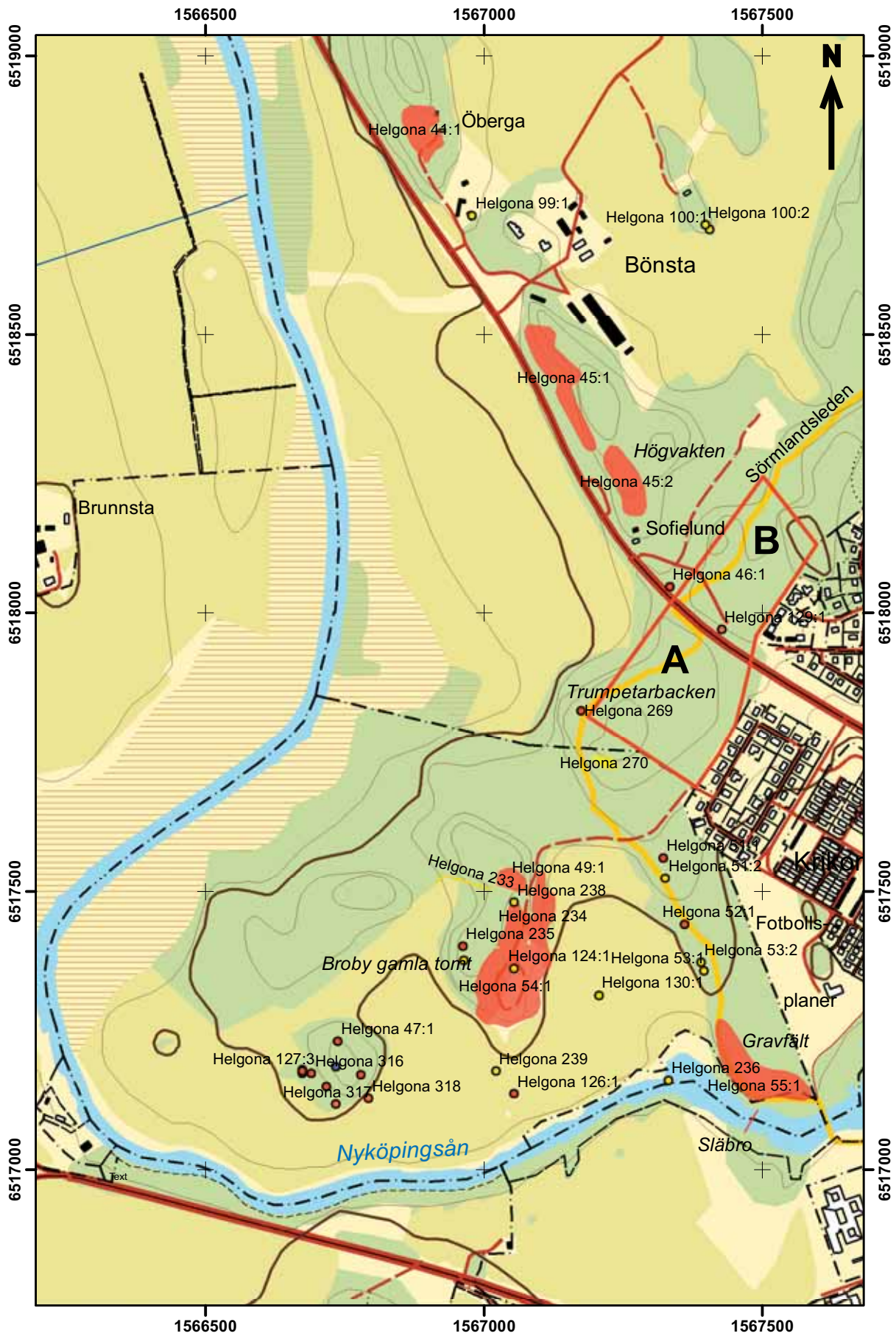
Objekt 2. Gränsmärke. Objektet utgörs av ett mindre stenröse och ligger i den sydvästra delen av planområde A (se figur 4). Röset är beläget på ett skogsbevuxet bergsparti och är cirka 2 x 2 meter stort och 0,5 meter högt. Stenmaterialet utgörs av rundade stenar i storlek 0,2-0,5 meter. Centralt i anläggningen har det tidigare stått en rest sten, vilken idag har fallit omkull. Objektet är beläget på en historisk känd gräns identifierbar på en skifteskarta från 1700-talet (LMS akt C29-6:2 år, 1764), på den häradsekonomiska kartan från slutet av 1800-talet (RAK id J112-56-5, år 1897-1901), på den äldre ekonomiska kartan från år 1958 (RAK id: J133-9H3d60, år 1958) samt på dagens digitala Fastighetskartan (GSD). Övrig kulturhistorisk lämning. Ingen åtgärd.

Objekt 3. Hägnad. Objektet utgörs av resterna efter en stenmur och ligger på gränsen mellan planområde A och villaområdet Krikonbacken (se figur 4 & 7). Lämningen är cirka hundra meter lång och mellan 0,30 och 0,5 meter hög. Stenmaterialet utgörs av rundad natursten i storlek 0,50-0,70 meter. Lämningen utgör troligen resterna efter den hägnad som kan ses på en karta från år 1764, och som där utgör gränsen mellan *Hargs åkermark, Bönstas skogsskifte* (nr 47) och *Broby Äng* (LMS akt C29-6:2 år 1764). Övrig kulturhistorisk lämning. Ingen åtgärd.

Objekt 4. Färdväg. Objektet utgörs av resterna efter en väg i form av en vägbank. Lämningen ligger på gränsen

Figur 2. Utdrag ur Gröna kartans blad (GSD) Nyköping 9H SV med utredningsområdet markerat. Skala 1:50 000.

Figur 3. Utdrag ur den digitala Fastighetskartan (GSD) med fornlämningar och kulturhistoriska lämningar (FMIS). Utredningsområdet är markerat med röd linje. Skala 1: 10 000.

mellan planområde A och villaområdet Krikonbacken, i anslutning till objekt 3 (se figur 4). Vägbanken är cirka fyra meter bred och har mindre diken på ömse sidor. Objektet är beväxt med både barr- och lövskog samt gräs och ormbunkar.

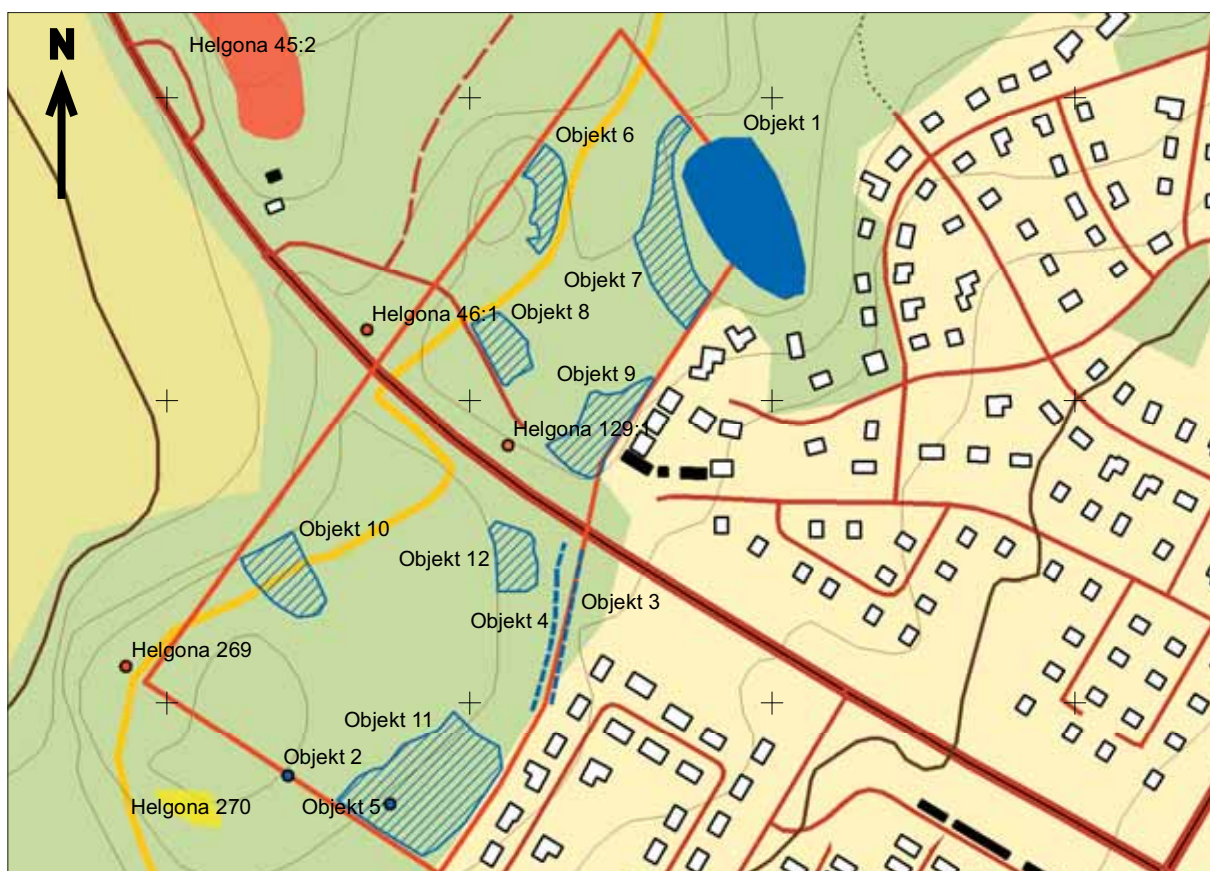
Vägbanken utgör resterna efter en tidigare vägsträckning ned till *Broby gård*. Strax utanför planområdets sydöstra hörn finns en påfart av nyare datum som ansluter till den del av vägen som fortfarande används som brukningsväg. Vägen gick tidigare ned till gården Broby. Idag finns inte någon stående gårdsbebyggelse kvar utan platsen är registrerad som en by-gårdstomt (Helgona 54:1). Gården brändes ned till grunden i mitten av 1980-talet (FMIS) Vägen och gårdsbebyggelsen kan ses i det historiska kartmaterialet från 1700- 1800-talet samt på den äldre ekonomiska kartan från år 1958 (LMS akt C29-6:2 år, 1764 RAK id J112-56-5, år 1897-1901 & RAK id: J133-9H3d60, år 1958). Övrig kulturhistorisk lämning. Ingen åtgärd.

Objekt 5. Kolningsanläggning. Objektet är beläget i skogsmark inom den sydöstra delen av planområde A

(se figur 4). Anläggningen är oval till formen, något välvd, och har en svag fördjupning i mitten. Objektet är 8 x 6 meter i diameter och mellan 0,10 och 0,15 meter hög. Kollagret framkom direkt under vegetationsskiktet och var cirka 0,20 meter tjockt (R12). Resmila. Övrig kulturhistorisk lämning. Ingen åtgärd.

Objekt 6. Boplatsläge. Objektet är beläget i skogsmark inom den nordvästra delen av planområde B (se figur 4). Området är cirka 70 x 20 meter stort och ligger mellan 38 och 42 meter över havet. Objektet utgörs av en sluttning mot nordöst som ligger i skydd av en mindre bergshöjd. Under inventeringen grävdes ett större antal spadstick inom området. Jordmånen utgjordes av brungul morän. Inga förhistoriska lämningar i form av fynd och/eller anläggningar påträffades inom området. Ej fornlämning.

Objekt 7. Boplatsläge. Objektet är beläget i skogsmark inom den nordöstra delen av planområde B (se figur 4). Området är cirka 120 x 35 stort och ligger mellan 39 och 41 meter över havet. Objektet utgörs av en svag sluttning mot sydväst som ligger i skydd av ett högre

Figur 4. Utdrag ur den digitala Fastighetskartan (GSD) med fornlämningar och kulturhistoriska lämningar (FMIS). Utredningsområdet är markerat med röd linje och objekten är markerade med blått. Skala 1: 5000.

Resultattabell

Objekt/RAÄ nr	Kategori	Källa	Ruta/Schakt	Status	Åtgärdsförslag
1	Brott/Täkt	Inventering		Övrig kulturhistorisk lämning	Ingen åtgärd
2	Gränsmärke	Inventering		Övrig kulturhistorisk lämning	Ingen åtgärd
3	Hägnad	Inventering		Övrig kulturhistorisk lämning	Ingen åtgärd
4	Färdväg	Inventering		Övrig kulturhistorisk lämning	Ingen åtgärd
5	Kolningsanläggning	Inventering Rutgrävning	R12	Övrig kulturhistorisk lämning	Ingen åtgärd
6	Boplatsläge	Inventering Spadstick		Ej fornlämning	Ingen åtgärd
7	Boplatsläge	Inventering Spadstick		Ej fornlämning	Ingen åtgärd
8	Boplatsläge	Inventering Spadstick		Ej fornlämning	Ingen åtgärd
9	Boplatsläge	Inventering Spadstick		Ej fornlämning	Ingen åtgärd
10	Boplatsläge	Inventering Rutgrävning	R1-R5	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
11	Boplatsläge	Inventering Rutgrävning	R6-R12	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
12	Boplatsläge	Inventering Rutgrävning	R13-R22	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
Helgona 46:1*	Vägmärke	FMIS	-	Fornlämning	Undvikes/Dokumenteras/ Flyttas
Helgona 129:1	Vägmärke	FMIS	-	Uppgift om	Ingen åtgärd
Helgona 269*	Stensättning	FMIS	-	Fornlämning	Undvikes/Arkeologisk förundersökning

* Objektet är beläget utanför det aktuella utredningsområdet. Åtgärden ska endast ske i händelse av att de planerade arbetsföretagets exploateringsområde förändras och därmed kan komma att påverka objektets närområde.

Förkortning; FMIS: Informationssystemet för fornminnen (RAÄ)

bergsparti. Under inventeringen grävdes ett större antal spadstick inom området. Jordmånen utgjordes av brungul morän. Inga förhistoriska lämningar i form av fynd och/eller anläggningar påträffades inom området. Ej fornlämning.

Objekt 8. Boplatsläge. Objektet är beläget i skogsmark, strax norr om en brukningsväg, inom den södra delen av planområde B (se figur 4). Området är cirka 27 x 44 meter stort och ligger cirka 40 meter över havet. Objektet utgörs av en naturlig flack förhöjning. Under inventeringen grävdes ett större antal spadstick inom området. Jordmånen utgjordes av brungul morän. Inga förhistoriska lämningar i form av fynd och/eller anläggningar påträffades inom området. Ej fornlämning.

Objekt 9. Boplatsläge. Objektet är beläget i skogsmark inom den sydöstra delen av planområde B (se figur 4). Området är cirka 25 x 80 meter stort och ligger mellan 38 och 39 meter över havet och utgörs av en svag sluttning mot sydöst. Under inventeringen grävdes ett större antal spadstick inom området. Jordmånen utgjordes av brungul morän. Inga förhistoriska lämningar i form av fynd och/eller anläggningar påträffades inom området. Ej fornlämning.

Objekt 10. Boplatsläge. Objektet är beläget i skogsmark inom den västra delen av planområde A (se figur 4). Området är cirka 35 x 57 meter stort och ligger mellan 33 och 39 meter över havet. Objektet utgörs av en sluttning åt nordväst som ligger i ett skyddat läge mellan två bergs- och moränförhöjningar. I området grävdes fem stycken 1 x 1 meter stora rutor (R1-R5). Jordmånen utgjordes av brungul morän. Inga förhisto-

riska lämningar i form av fynd och/eller anläggningar påträffades inom området. Ej fornlämning.

Objekt 11. Boplatsläge. Objektet är beläget i skogsmark inom den sydöstra delen av planområde A (se figur 4). Området är cirka 88 x 65 meter stort och ligger mellan 36 och 39 meter över havet. Objektet utgörs av en flack sluttning åt söder som ligger i skydd av ett bergsparti. Ytan är till en del förstörd av markberedning. I området grävdes sju stycken 1 x 1 meter stora rutor (R6-R12). Jordmånen utgjordes av gulbrun sandig morän. Inga förhistoriska lämningar i form av fynd och/eller anläggningar påträffades inom området. Ej fornlämning.

Objekt 12. Boplatsläge. Objektet är beläget i skogsmark inom den norra delen av planområde A (se figur 4). Området är cirka 40 x 30 meter stort och ligger mellan 37 och 39 meter över havet. Objektet utgörs av en flack naturlig platå med en svag sluttning åt söder. Inom området finns ett flertal täktgropar. Inom området grävdes tio stycken 0,5 x 0,5 meter stora rutor (R13-R22). Jordmånen utgjordes av gulbrun sandig morän. Inga förhistoriska lämningar i form av fynd och/eller anläggningar påträffades inom området. Ej fornlämning.

Registrerade lämningar

Helgona 46:1. Vägmarke. Lämningen utgörs av en milstolpe och står i vägreken strax väster om utredningsområdet, norr om väg 53. Milstolpen är gjord av gjutjärn, är 1,48 meter hög, 0,44 meter bred och 0,03 meter tjock. Inskriptionen utgörs av *Gustav III* namnschiffer samt texten *1/2M, P. A. Ö. Ao 1779*. Vägmärket står på ett firsidigt kallmurat fundament av sten (se figur 8). Milstolpen är flyttad från ursprunglig plats, se

Figur 5. Utsikt över Nyköpingsåns dalgång. Bilden är tagen mot nordväst från en bergshöjd inom planområde A. Foto: Patrik Gustafsson 2006, Sörmlands museum.

Figur 6. Bilden visar objekt 1, ett stenbrott beläget inom planområde B. Foto: Patrik Gustafsson 2006, Sörmlands museum.

Figur 7. Bilden visar resterna efter en stenmur, objekt 3. Foto: Patrik Gustafsson 2006, Sörmlands museum.

Figur 8. Fornlämning Helgona 46:1, en milstolpe. Lämningen är belägen strax utanför utredningsområdet. Foto: Patrik Gustafsson 2006, Sörmlands museum.

Helgona 129:1 (FMIS). Fast fornlämning. Objektet ska om möjligt undvikas vid en eventuell exploatering. Om det ej är möjligt ska fornlämningen dokumenteras och flyttas

Helgona 129:1 Vägmarke. Uppgift om milstolpe. Ursprungligt läge för milstolpe Helgona 46:1 (FMIS). Ej fornlämning.

Helgona 269. Stensättning. Lämningen är belägen strax utanför utredningsområdet, på krönet av en berg-häll. Anläggningen utgörs av en grav i form av en rund stensättning. Stensättningen är 6 meter i diameter och mellan 0,1 och 0,2 meter hög. Lämningen är omplockad och svåravgränsad (FMIS). Fornlämning. Lämningen ska om möjligt undvikas vid en planerad exploatering. Om det inte går att genomföra ska objektet förundersökas.

Sammanfattning

Sektor arkeologi vid Sörmlands museum har den 12 och 15 september år 2006 utfört en särskild utredning. Utredningen utfördes med anledning av att Bönsta Gård AB, genom Fredrik Wachtmeister, utreder förutsättningarna för att bygga bostäder inom områdena för ny detaljplan. Områdena (A & B) ligger på ömse sidor om väg 53, inom fastigheten Bönsta 6:1, Helgona socken i Nyköpings kommun, Södermanlands län.

Vid inventeringen påträffades *ett stenbrott, ett gränsmärke, resterna efter en stenmur* (objekt 1, 2 & 3) och *en vägbank* (objekt 4). Därutöver påträffades *en kolningsanläggning* i form av en kolbotten efter en resmila (objekt 5). Samtliga lämningar är från historisk tid och bedöms som övriga kulturhistoriska lämningar.

Därutöver kunde sju stycken möjliga boplatslägen-och/eller aktivitetsytor konstateras. Vid rutgrävning och spadstick inom objekten påträffades dock inga spår efter förhistoriska aktiviteter.

Resultatet redovisas i Resultattabell samt i bifogade bilagor. Beslut om vidare åtgärder fattas av länsstyrelsen i Södermanlands län.

Referenser

Digitala fastighetskartan (GSD). *Geografiska Sverigedata. Fastighetskartan med höjdkurvor, Södermanlands län*. Lantmäteriet, Gävle.

FMIS. *Informationssystemet om fornminnen*, Helgona socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län, Riksantikvarieämbetet. Datautag 2007-10-25.

Gröna kartan, Södermanlands län. *Geografiska Sverigedata (GSD) Kartförlaget, Gävle 1996*. Gävle.

Gröna kartan. *Topografiska kartan, Nyköping 9H SV*. Skala 1: 50 000. Lantmäteriverket, Gävle 1986.

Pamp, B. 1980. *Ortnamnen i Sverige*. Lundastudier i Nordisk språkvetenskap Serie B Nr 2. Lund.

Riksintressanta kulturmiljöer i Sverige. Förteckning. Underlag för tillämpning av naturresurslagen 2 kap 6§. 1990. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.

SGU. *Jordartskartan; Nyköping SV; Serie Ae nr 11. Sveriges geologiska undersökning*. Stockholm 1972.

Arkiv

Lantmäteriet i Gävle. Lantmäteriets digitala arkiv, Rikets allmänna kartverks kartarkiv (RAK).

Ekonomiska kartan Nyköping, Södermanlands län, 1958. RAK id: J133-9H3d60

Häradsekonomiska kartan Nyköping, 1897-1901, Södermanlands län. RAK id: J112-56-5

Lantmäteriet i Gävle. Lantmäteriets digitala arkiv, Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS)

Akt C29-6:2. Storskifte på åker. Bönsta nr 1-3, Helgona socken, Södermanlands län. Upprättad av Gotthard Vahlström och Hans Graf from år 1764.

Administrativa uppgifter

Rapporten ingår i Sörmlands museums rapportserie: Arkeologiska meddelanden 2007:12

Södermanlands museums dnr: KN-KUS06-190

Länsstyrelsens dnr: 431-2733-2006

Tid för undersökningen: 060912 & 060915

Personal: Patrik Gustafsson, Ingeborg Svensson

Belägenhet: Ekonomisk karta över Sverige

Nyköping 9H3d. Upprättad av Rikets allmänna kartverk. Skala 1:10 000.

x6517965 y1567403

Koordinatsystem: RT 90 2,5 V

Höjdsystem: RH 70

Utredningsområde: Cirka 95 000 m²

Dokumentationsmaterial förvaras i Sörmlands museums arkiv.

Bilagor

1. Rutbeskrivningar

Ruta Nr	Storlek (m)	Djup (m)	Anl.	Objekt	Terräng/Lagerföljd
1.	1 x 1	0,20	-	10	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
2.	1 x 1	0,20	-	10	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
3.	1 x 1	0,30	-	10	Skogsmark; 0,20 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
4.	1 x 1	0,20	-	10	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
5.	1 x 1	0,20	-	10	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
6.	1 x 1	0,20	-	11	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter grå sandig morän
7.	1 x 1	0,25	-	11	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter grå sandig morän
8.	1 x 1	0,20	-	11	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter brungul sandig morän
9.	1 x 1	0,35	-	11	Skogsmark; 0,25 m vegetationsskikt, därefter brungul sandig morän
10.	1 x 1	0,20	-	11	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter gulgrå sandig morän
11.	1 x 1	0,20	-	11	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter gulgrå sandig morän
12.	1 x 1	0,30	-	11	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter rikligt med kol och sot (objekt 5). Därefter brungul sandig morän
13.	0,5 x 0,5	0,20	-	12	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
14.	0,5 x 0,5	0,20	-	12	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
15.	0,5 x 0,5	0,20	-	12	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
16.	0,5 x 0,5	0,20	-	12	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
17.	0,5 x 0,5	0,20	-	12	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
18.	0,5 x 0,5	0,20	-	12	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
19.	0,5 x 0,5	0,20	-	12	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
20.	0,5 x 0,5	0,20	-	12	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
21.	0,5 x 0,5	0,20	-	12	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän
22.	0,5 x 0,5	0,20	-	12	Skogsmark; 0,15 m vegetationsskikt, därefter brungul morän